

ANNALES
UNIVERSITATIS MARIAE CURIE-SKŁODOWSKA
LUBLIN — POLONIA

VOL. XXVII, 15

SECTIO C

1972

Institut Biologii UMCS
Zakład Systematyki i Geografii Roślin

Jan BYSTREK, Maria MOTYKA-ZGŁOBICKA

Gatunki rodzaju *Parmelia* A c h. na Lubelszczyźnie

Виды рода *Parmelia* A c h. в Люблинском регионе

Species of the Genus *Parmelia* A c h. in the Lublin Region

Praca niniejsza obejmuje wykaz gatunków rodzaju *Parmelia* A c h. stwierdzonych na obszarze woj. lubelskiego. Rozmieszczenie poszczególnych gatunków opracowano na podstawie zbiorów zielnikowych Zakładu Systematyki i Geografii Roślin UMCS oraz danych z piśmiennictwa.

Gatunki rodzaju *Parmelia* rosną na badanym terenie głównie na korze pni i gałęzi drzew w lasach oraz na pojedynczych drzewach: wśród pól, na łąkach, nad rzekami, w sadach i przy drogach, niektóre na suchym drewnie: płotach i ścianach drewnianych zabudowań, wyjątkowo na innych siedliskach. Prawie brak gatunków naskalnych.

Wśród występujących na Lubelszczyźnie gatunków rodzaju *Parmelia* istnieją gatunki bardzo pospolite, jak *Parmelia physodes*, *P. sulcata* i *P. furfuracea*, rosnące w bardzo różnorodnych warunkach oraz rzadkie, przywiązane do naturalnych lasów, ginące wraz z wycinaniem tych lasów (*P. pertusa*, *P. farinacea*, *P. andreana* i *P. dubia*). Gatunki pospolite, szczególnie *P. physodes* i *P. furfuracea*, występują na badanym obszarze w kilku odmianach, których rozmieszczenie jest uzależnione od warunków siedliskowych. Pewne odmiany osiedlają się na gałęziach drzew, inne na pniach. Jedne rosną najczęściej w lasach, inne na siedliskach zmienionych przez gospodarke człowieka.

Niektóre gatunki rodzaju *Parmelia* na Lubelszczyźnie podawali w swoich publikacjach Filipowicz (5), Sawicz (14), Sulma (15), Krawiec (7), Tobolewski (16), Glanc (6), Bystrek (2, 3) i Rydzak (9—13). Dane te dotyczą jednak niewielkich obszarów lub niektórych tylko gatunków. Z Lubelszczyzny podano łącznie 27 gatunków.

SYSTEMATYCZNY WYKAZ GATUNKÓW

PODRODZAJ HYPOGYMNIA NYL.

Parmelia farinacea (Lyngé) Bitter (*P. bitteriana* A. Zahlbr.).
Gatunek górki, górnoregłowy. Na niżu bardzo rzadki, stwierdzony na

rozproszonych stanowiskach w obrębie większych lasów. Ginie wraz z wycinaniem tych lasów.

Okolice Bełżca, na pniu sosny w lesie sosnowym, 1966 J. Motyka. Okolice Kraśnika, na pniu brzozy w lesie sosnowym, 1949 Błażejowski.

Parmelia physodes (L.) A ch. Najbardziej pospolity gatunek na obszarze woj. lubelskiego, stwierdzony we wszystkich badanych stanowiskach. Rośnie na pniach oraz gałęziach drzew liściastych i szpilkowych; w lasach, przy drogach i w sadach oraz na płotach z desek, ścianach domów, dachach, a nawet tynkach. Jest jednym z najszybciej osiedlających się gatunków porostów w młodnikach. Występuje przeważnie obficie. Na Lubelszczyźnie stwierdzony w kilku odmianach. Var. *physodes* występuje najliczniej w koronie drzew, na gałęziach, przeważnie w miejscach ocienionych. Bardzo pospolita odmiana w pierwotnych lasach jodłowych, mniej liczna w innych lasach. Var. *labrosa* A ch. rośnie bardzo pospolicie na różnych siedliskach, przeważnie na pniach sosen i brzoź, w sztucznych lasach sosnowych, w miejscach widnych i przewiewnych. Pospolita na płotach z desek i ścianach domów, a także na przydrożnych drzewach. Razem z var. *labrosa* występuje var. *platyphylla* A ch., lecz jest od niej nieco rzadsza i występuje na poszczególnych stanowiskach mniej licznie. Var. *subcrustacea* (Flot. ex Korb.) Hillm. rośnie na miejscach suchych, silnie nasłonecznionych, narażonych na działanie wiatrów, przeważnie na brzegach lasów oraz na pojedynczych drzewach. Na Lubelszczyźnie rozproszona.

Pojedyncze stanowiska tej odmiany stwierdzono w okolicach Suśca, na korze sosny; w okolicach Zwierzyńca, na wierzbie; w Kosobudach, na przydrożnej sośnie; w okolicach Bychawy, na brzozie; nad jeziorem Brzeziczno, na obumarłej brzozie i sośnie; nad jeziorem Piaseczno, na starej stodole.

Parmelia vittata (A ch.) Nyl. Gatunek wysokogórski, wymagający środowiska stale wilgotnego, ginący wraz z wycinaniem, a nawet przeredzeniem lasów. Z Lubelszczyzny wymienia go jedynie Sulma (15) z okolic Zwierzyńca (am bemoosten Fichtenstamm in Kiefernwalde mit Fichten). Zapewne mylnie.

Parmelia tubulosa (Schaer.) Bitter. Gatunek na obszarze woj. lubelskiego rozproszony, występował na wszystkich badanych terenach. Wymieniany przez Sulmę (15), Krawca (7), Tobolewskiego (16), Glanca (5), Bystrka (3) i Rydzaka (11, 12, 13). Rośnie najczęściej na sosnach i brzożach w borach chrobotkowych, często razem z *P. physodes*. Spotykany również i na innych drzewach, szczególnie olchach i wierzbach. *P. tubulosa* jest gatunkiem leśnym, unika miejsc silnie zakurzonych. Brak go lub jest bardzo rzadki na drzewach

przydrożnych i w obrębie osiedli. Występuje w typowej odmianie (var. *tubulosa*).

PODRODZAJ MENEGAZZIA (M A S S.) V A I N.

Parmelia pertusa (S ch r a n k.) S c h a e r. Gatunek bardzo rzadki. Uchodzi za gatunek górski. Na niżu występuje w rozproszeniu na terenie większych lasów. Na obszarze woj. lubelskiego rozproszony w starych lasach jodłowych i jodłowo-bukowych oraz w łągach.

Susiec nad Tanwią, stary las jodłowy na krawędzi Roztocza, na pniach jodeł; rezerwat Rebizanty, u podstawy pnia olchy nad brzegiem Tanwi; las łągowy nad Jeleniem i Tanwią, na olchach (2, 3). Bór sosnowy nad Rybnicą, 1950 R y d z a k. Las jodłowy koło wsi Paary (6). Długi Kąt, na olchach koło stacji kolejowej (11). Obroc, na pniach buków i jodeł (2); na jodłach (11); Na szczycie wzniesienia Nart, na jodle (11). Między wsiami Obroc i Guciów, na jodle w lesie jodłowym (11). Guciów, na pniach olch, 1951 S z y n a l. Rezerwat Czerkies, na jodłach (15), na starym grabie (11). Zwierzyniec, stary las jodłowy na zboczu Bukowej Góry, na bukach i jodłach (2); na bukach (11, 15, 16). Kosobudy, leśn. Słupy, stary las jodłowy, na pniu jodły (2); na olchach nad brzegiem Wieprza (2); na bukach w lesie bukowym, Janów Lubelski, na jodłach w lesie jodłowym. Glinianki k. Janowa Lub. (15). Jata, na jodłach, osikach, jesionach i olchach, 1971 B y s t r e k.

PODRODZAJ PSEUDEVERNIA Z O P F

Parmelia furfuracea (L.) A c h. Gatunek bardzo pospolity w każdym z badanych stanowisk. Porasta, często obficie, pnie i gałęzie różnych drzew, szczególnie sosen i brzoź. Jest gatunkiem pospolitym również na innych siedliskach. Miejscami licznego występowania *P. furfuracea* są często płoty z desek, ściany domów, goniciane i słomiane dachy, niekiedy cementowe słupki ogrodzeń i pomniki. W lasach rośnie pospolicie, szczególnie w borach, w głębi lasów i na pobrzeżach. Jest gatunkiem pospolitym na samotnych drzewach, w pobliżu lasów, nie omija drzew przydrożnych. Jest często, razem z *P. physodes*, najliczniej występującym gatunkiem w sztucznych sośninach. Na Lubelszczyźnie występuje pospolicie w odmianach: var. *furfuracea*, var. *scobicina* A c h., var. *ceratea* A c h., rzadziej jako var. *isidiophora* (Z o p f) A. Z a h l b r. i var. *olivatorina* (Z o p f) A. Z a h l b r. Wydaje się, że rozmieszczenie poszczególnych odmian jest uzależnione od warunków siedliskowych.

PODRODZAJ PARMELIA N Y L.

S e k c j a *Melaenoparmelia* H u e

Parmelia olivacea (L.) A c h. emend. N y l. Gatunek rzadki, rosnący w miejscach widnych, lecz niezbyt suchych (8). Rośnie na drzewach o gładkiej korze, przeważnie na brzożach, rzadziej na innych drzewach.

Roztocze, Kosobudy, na pniu lipy, 1964 Warmińska. Żelewsko koło Biłgoraja (15). Jastków, na drzewach (15), Puławy, na jesionie przy drodze (10). Okolice Adampola, na pniu brzozy, 1966 Bystrek. Pojezierze Łęczyńsko-Włodawskie, las przy drodze Chełm—Włodawa, na brzozie, 1966 Bystrek.

Parmelia fuliginosa (W i b.) N y l. Gatunek na Lubelszczyźnie pospolity. Rośnie na różnych siedliskach, przeważnie na korze drzew szpilkowych i liściastych, z wyjątkiem sosny. Pospolity na płotach z desek, ścianach domów, przydrożnych figurach i starych pomnikach. Najliczniej występuje w miejscach widnych i przewiewnych. Stwierdzono go we wszystkich badanych stanowiskach na obszarze całej Lubelszczyzny. Wymieniają go z Puszczy Solskiej Rydzak i Sałata (13), z Roztocza Sulma (15), Tobolewski (16), Glanc (5), Rydzak (11) i Bystrek (3). Na licznych stanowiskach wymienia Rydzak (12) z drzew przydrożnych woj. lubelskiego. Stwierdzony w obrębie miast i osiedli (9, 10). Okazy zielnikowe należą do var. *laetevirens* (Flot.) N y l. i pochodzą z licznych stanowisk na całej Lubelszczyźnie.

Parmelia subaurifera N y l. Gatunek pospolity na korze drzew liściastych i szpilkowych, szczególnie na młodych gałązkach, rzadszy na innych siedliskach. Rośnie najczęściej na miejscach widnych i niezbyt wilgotnych, na brzegach lasów oraz na samotnych drzewach, rzadziej w głębi lasów. Unika miejsc opylanych przez kurz, R y d z a k wymienia go jednak z licznych stanowisk na drzewach przydrożnych.

Lubycza Królewska (11). Okolice Bełża (11). Józefów, na różnych drzewach (11). Susiec, na wierzbach (11); na gałęziach wierzb, olch, grabów i leszczyny oraz na pniach i gałązkach jodeł w rezerwacie Rebizanty (3); Rybnica, na gałęziach jodeł i leszczyny (3). Okolice Tomaszowa Lub., na różnych drzewach (11). Nadl. Krasnobród, na drzewach (11). Obroc, Czarny Staw, Czerkies, Zwierzyniec, Bukowa Góra, Kosobudy, na różnych drzewach (11). Zwierzyniec, na świerkach koło stawu „Echo” (16). Okolice Biłgoraja, Jasiennik, na gałęzi drzewa, 1949 Łokij. Puszcza Solska, na drzewach (13). Frampol, na leszczynie, 1968 Bystrek. Okolice Kraśnika (15). Okolice Turobina (11). Na drzewach przydrożnych okolic Krasnegostawu, Zamościa, Żółkiewki i Chełma (12). Biskupice (11), Tarnawa (11). Sawin, na gałęziach dębów, 1969 Bystrek. Milejów, na gałązkach leszczyny w lesie, 1967 Bystrek. Jastków (15). Świdnik (7). Zemborzyce, na gałązkach dębów, 1969 Bystrek. Okolice Kurowa i Żyrzyna, na gałązkach leszczyny i dębu, 1970 Bystrek. Okolice Puław i Puławy (10). Kazimierz (7). Nadleśnictwo Kozłówka, na kilku stanowiskach na pniach drzew i gałązkach, 1964 Jędrzejewska. Na przydrożnych drzewach przy drodze Bogucin-Piotrowice, Bogucin—Kośmin (12). Pojezierze Łęczyńsko-Włodawskie, Adampol, na gałązce osiki i dębu; las koło Jez. Białego włodawskiego, na leszczynie; Sawin, na leszczynie, 1969 Bystrek, Czemierniki (7). Nadl. Kijowiec, na dębie, 1951 R y d z a k. Brzeziczno, na dębie, 1970 Bystrek.

Parmelia verruculifera N y l. Rozproszona, przywiązana do siedlisk suchych i słonecznych. Rośnie najczęściej w miejscach opylanych przez

kurz. Siedliskiem jej są drzewa liściaste, rzadziej szpilkowe, rosnące pojedynczo wśród łąk i pól oraz przy drogach. Wyjątkowo spotykana w lasach.

Potoki, klon (11). Lubycza Królewska, uroczysko Świecie, Zatyle. wierzba (11). Susiec, Rybnica, na śródpolnej gruszy (2, 3); na wierzbach rosnących na łąkach nad Tanwią (2, 3; wierzby nad Łosińcem (11). Górecko, na jodłach i wierzbach (11). Dąb przy drodze do Hedwiżyna (13). Kosobudy, na lipie koło nadleśnictwa, 1951 Motyka (2); uroczysko Stoki, na lipie, 1964 Warmińska. Tomaszów Lub., Mrzygłody, na wierzbach (5). Korytków k. Biłgoraja (15, var. *subargentifera*). Okolice Piask, na przydrożnych drzewach: wierzbach, topolach, jesionach, olchach i klonach (12). Okolice Lublina, na przydrożnych lipach i jesionach, przy drodze Lublin — Bogucin i Lublin — Kazimierzówka (12). Kazimierz Dolny, na przydrożnych drzewach (7, 15) jako var. *conspurcata* Hillm. = var. *subargentifera* (Nyl.) Hilitzer.

Parmelia aspera Mass. Rośnie na korze różnych drzew liściastych, często na młodych gałązkach, w miejscach niezbyt ocienionych i dość suchych (8), na samotnych drzewach i na skraju lasów. Wymaga miejsc o powietrzu czystym i brak jej przy uczęszczanych drogach. Rydzak (12) wymienia ją z kilku stanowisk na drzewach rosnących przy drogach.

Susiec, na korze pnia osiki rosnącej na brzegu lasu sosnowego, blisko łąk nad Tanwią (2, 3). Okolice Górecka, Sopot, na osice i wierzbie (13). Kosobudy, leśn. Słupy, na ściętych gałęziach osiki, 1964 Warmińska. Krasnystaw, przy drodze do Lublina (ok. 3 km od Krasnegostawu); przy drodze z Krasnegostawu do Zamościa, Wólki Orłowskiej i Żółkiewki, na korze drzew (12). Okolice Bychawy, Grodzany, na korze pnia osiki, na skraju lasu, 1959 Bystrek. Okolice Lublina, drzewa przydrożne przy szosach: Kośmin — Bogucin, na wierzbach, Bogucin — Piotrowice i Bogucin — Lublin, na wierzbach i topolach (12). Kazimierz Dolny (15). Puławy, cmentarz, na pomniku (10). Nadl. Żyrzyn, na gałęzi osiki, na brzegu lasu, 1970 Bystrek. Kozłówka koło Lubartowa, leśn. Dąbrówka, na pniu olchy, 1962 Jędrzejewska. Adampol koło Włodawy, na osice, 1964 Motyka. Nadl. Kijowiec koło Białej Podlaskiej, na osice, 1951 Rydzak.

Parmelia exasperatula Nyl. Rośnie na przydrożnych drzewach, rzadziej w obrębie większych lasów. Gatunek niezbyt rzadki.

Lubycza Królewska, Kołchynie, na grabie (11). Susiec Skwarki, na drewnianym płocie zabudowań (var. *exasperatula*); leśn. Rybnica, na gruszy rosnącej wśród pól (var. *exasperatula*); Szumy, na pniu osiki rosnącej nad brzegiem Tanwi (var. *exasperatula*), 2, 3. Susiec, wierzby i olchy nad Łosińcem (11); Rybnica, na korze jabłoni rosnącej na miedzy i na płocie z desek (var. *sublaciniatula* Erichs.), 2, 3. Beżec, dąb koło stadionu (11). Kosobudy, na drzewach koło nadleśnictwa (11); lipy koło nadleśnictwa, 1960 Bystrek; leśn. Wólka 1964 Warmińska. Obroc, na osice przy drodze, 1965 Bystrek. Czarny Staw, olcha

(11). Zwierzyniec, na korze jesionu (16). Okolice Batorza i Biskupic, na różnych drzewach (11). Lublin, na topoli przy drodze (9). Kozłówka, leśn. Rutka, bór sosnowy, na drzewach, 1963 Jędrzejewska. Puławy, na jesionie i lipie (10).

Parmelia elegantula (A. Zahlbr.) Szatala. Rośnie na przydrożnych drzewach i w sadach, w miejscach o wilgotnym powietrzu, pierwotnie prawdopodobnie w lasach łągowych (8). Gatunek wymieniony tylko przez Glanca (5) z okolic Zamościa, w lesie koło Zawady.

Parmelia laciniatula (Flag.) A. Zahlbr. Gatunek bardzo rzadki, zebrany dotychczas z dwu stanowisk.

Okolice Bychawy, na korze pnia jesionu, przy drodze, 1965 Pawłowska, Pojezierze Łęczyńsko-Włodawskie, na pniu osiki rosnącej nad jeziorem Piaseczno, 1968 Bystrek.

Parmelia acetabulum (Neck.) Duby. Na korze drzew liściastych w miejscach widnych, lecz niezbyt suchych.

Susiec, na pniu osiki rosnącej na łące nad Tanwią, 1962 Bystrek (3). Krasnobród, przy drodze na korze pnia jesionu i osiki nad brzegiem rzeki, 1965 Bystrek. Kosobudy, na olchach nad brzegiem Wieprza, 1967 Bystrek. Zwierzyniec, na jesionie przy drodze do nadleśnictwa, 1969 Bystrek. Bychawa, na korze starego jesionu, przy drodze, 1969 Bystrek. Okolice Grabowca, na białej topoli (14). Kazimierz, na dębie (14). Jastków, na *Acer platanoides* (15). Kijowiec koło Białej Podlaskiej, na jesionie przy drodze do nadleśnictwa 1951 Rydzak.

Sekcja *Xanthoparmelia* Vain.

Parmelia conspersa Ach. Gatunek rzadki z powodu braku odpowiednich siedlisk. Podawany przez Sulmę (15) z Samokłesk koło Lubartowa i z okolic Puław.

Sekcja *Hypotrachyna* Vain.

Parmelia quercina (Willd.) Vain. Rośnie na drzewach liściastych, przeważnie w koronie drzewa, wyjątkowo na martwym drewnie.

Krasnobród-Podzamek, na topolach przy drodze, 1965 Bystrek, Adamów koło Krasnobrodu, na jesionach (11). Bukowa Góra koło Zwierzynca, na buku, na skraju lasu (16). Obroc, na gałęziach osiki, 1967 Bystrek. Kosobudy, leśn. Słupy, na ściętych gałęziach osiki, 1964 Warmińska. Okolice Krasnegostawu, przy drodze do Żółkiewki, na jesionie (12); przy drodze do Chełma, na *Acer platanoides* (12); przy drodze do Wólki Orłowskiej na lipie (12). Okolice Żółkiewki, na przydrożnych drzewach (12). Okolice Piask, na przydrożnych drzewach (12). Kazimierz, na topoli (15). Okolice Parczewa, na przydrożnych drzewach: wierzbach i jesionach (12).

Parmelia scortea A c h. Na drzewach liściastych, rzadziej na innych siedliskach, przeważnie poza obrębem lasów, najczęściej na samotnych drzewach rosnących wśród pól lub przy drogach.

Susiec, wierzby nad Łosińcem (11); wierzby i osiki nad brzegiem Tanwi, blisko rezerwatu, 1967 Bystrek. Kąty, na dębach (5). Kosobudy, na dębach (11). Zwierzyniec, leśn. Florianka, na lipie koło leśniczówki, 1950 Szynał. Rezerwat Czerkies, góra Kamienna, na jaworze (11). Górecko w pobliżu wsi Szum, na wierzbie (11). Krasnobród-Podklasztor i Krasnobród-Podzamek, na osikach nad Wieprzem i na przydrożnych jesionach i topolach (2). Krasnobród, na brzozie (15). Adamów koło Krasnobrodu, na jesionie (11). Żółkiewka, na wierzbie, jarzębinie, lipie i jesionie; Krasnystaw, przy drodze do Chełma, na klonie (12). Orłów Murowany, na drzewach (15). Bychawa, na starej topoli koło ruin zamku, 1969 Bystrek. Okolice Piask, na przydrożnej lipie (12). Okolice Lublina: przy drogach do Bogucina i Piotrowic (11). Okolice Parczewa, na olszy przy drodze (12).

Parmelia revoluta F l o e r k e. Gatunek bardzo rzadki, o słabo rozwiniętych plechach.

Hrebenne, na olchach (5). Bełzec, na sosnach w lesie w pobliżu stacji kolejowej (11). Susiec, olchy nad Tanwią w rezerwacie Rebizanty (11). Puszcza Solska, na sośnie (5). Żelewsko koło Biłgoraja, na buku (15). Krasnobród, na *Caragana frutescens* (15); olchy nad Wieprzem koło wsi Hutki (11); Krasnobród-Podzamek, na korze drzew (11). Długi Kąt, na sosnach w borze sosnowym koło stacji kolejowej (11). Zwierzyniec, na olszy (16). Guciów, na olszy i dębie (11). Czerkies, na buku (16). Kosobudy, na sośnie na skraju lasu, 1955 Motyka. Świdnik, na korze brzozy (7). Czemierniki, na pnium olszy (7).

Parmelia reticulata T a y l. Gatunek ten wymieniają Rydzak i Sałata (13) z Puszczy Solskiej, z okolic Hedwiżyna, z pnia kory graba. Okazy tego nie stwierdzono w zbiorach Rydzaka. Prawdopodobnie oznaczony błędnie.

Parmelia dubia (Wulf.) Schaer. Gatunek niezbyt częsty, lecz występujący we wszystkich dokładnie zbadanych stanowiskach na całym obszarze.

Bełzec, na olchach koło boiska sportowego (11). Susiec, leśn. Rybnica, na korze pnia olchy rosnącej nad Tanwią (2, 3). Żelewsko koło Biłgoraja (15). Kosobudy, na lipach, 1951 Motyka. Krasnobród (15). Zwierzyniec, na buku, 1951 Rydzak; na olchach, jaworach i bukach (16). Bukowa Góra, na jodle (11). Guciów i Górecko, na dębach (11). Puszcza Solska, olchy obok mostu na Sopocie (11, 13). Glinianki koło Janowa Lub. (15). Majdan Ruskowski, na buku (15). Lublin, cmentarz na Kalinowszczyźnie i park miejski, na wierzbach i platanie (9). Kazimierz nad Wisłą, na lipie (15). Puławy, na klonie i lipie (10). Lubartów, leśn. Dąbrówka, na osice, 1962 Jędrzejewska. Żyrzyn, na topolach, 1970 Bystrek. Osiki nad jeziorem Brzeziczo, 1970 Bystrek.

Var. *ulophylla* (A c h.) H a r m. Susiec, na korze jodły w lesie jodłowym nad Rybnicą, 1964 Bystrek. Kazimierz nad Wisłą, na starej topoli (15).

Parmelia saxatilis (L.) Ach. Gatunek rzadki w obrębie większych lasów, wyjątkowo na przydrożnych drzewach i na starych płotach.

Susiec, na starej wierzbie nad Tanwią, 1962 Bystrek; na płocie z desek otaczającym stację turystyczną, 1961 Bystrek. Adamów koło Krasnobrodu, na jesionach (11). Kosobudy, na jodle w leśnictwie Słupy, 1964 Warmińska; uroczysko Stoki, las jodłowo-bukowy, na jodle, 1955 Motyka; lipy koło nadleśnictwa, 1955 Rydzak. Puszcza Solska, jodły nad Sopotem; okolice Hedwiżyna, na olszy; Korytków, na olszy (13). Okolice Żółkiewki, przy drodze do Krasnegostawu, na jaworze (12). Okolice Lubartowa, Kozłówka, na starym dębie, 1969 Bystrek. Okolice Parczewa, przy drodze Annówka—Lipniak, na jesionie. Jata, na olchach, 1971 Bystrek.

Parmelia sulcata Tayl. Bardzo pospolity gatunek w lasach oraz na pojedynczych drzewach rosnących wśród pól, na łąkach i przy drogach, częsty w sadach i na starych płotach oraz dachach i ścianach domów. Nie omija innych siedlisk. Jest obok *Parmelia physodes* var. *labrosa* najbardziej pospolitym gatunkiem z rodzaju *Parmelia*. Występuje w stanie płonnym lub owocnikującym. Wymieniany ze wszystkich badanych terenów.

Sekcja *Amphigymnia* Vain.

Parmelia caperata (L.) Ach. Gatunek niezbyt rzadki, na niektórych stanowiskach pospolity, występuje zawsze w stanie płonnym. Rośnie na korze drzew liściastych i szpilkowych, najliczniej na olchach, bukach i dębach, w lasach szczególnie na brzegach oraz na drzewach przydrożnych. Pospolity nad rzekami. Znany ze wszystkich badanych stanowisk. Wymieniany przez Rydzaka (10, 11, 12, 13), Bystrka (2, 3), Glanca (5), Sulmę (15) i Tobolewskiego (16). W materiałach zielnikowych podany jako var. *cylisphora* Ach. z Roztocza, Puszczy Solskiej, okolic Kraśnika, Bychawy, Lublina, Krasnegostawu, Chełma oraz z Pojezierza Łęczyńsko-Włodawskiego, zbierany przez Jędrzejewską, Bystrka, Motykę, Rydzaka i Tatar-kiewicza.

Parmelia andreana Müll. Arg. Gatunek bardzo rzadki. Z Lubelszczyzny wymienia go Sulma (15) z Majdanu Ruszkowskiego koło Zamościa, na buku (jako *P. kernstockii* Lynge) oraz Rydzak (11) z lasu sosnowego koło stacji kolejowej w Bełczu, na dębie. Okaz podany przez Rydzaka sprawdzono.

Parmelia (*Cetrelia*) *cetrarioides* Del. Gatunek rzadki, znany z nielicznych stanowisk. Występuje przeważnie pojedynczo w obrębie większych lasów.

Okolice Bełżca, na bukach (11). Susiec, przy ujściu Jelenia do Tanwi, na olchach (11); rezerwat Rebizanty oraz Rybnica, na olchach i jodłach, 1962 Bystrek (3). Długi Kąt, na olchach i jodłach (11). Krasnobród, koło stacji kolejowej, na drzewach (11). Kosobudy, na różnych drzewach, Motyka. Okolice Zwierzynca, na różnych drzewach (15, 16, 11). Puszcza Solska (13). Korytków koło Biłgoraja (15) Majdan Ruszkowski koło Zamościa, na buku (15). Okolice Żółkiewki i Turobina, na przydrożnych jaworach (12). Chmiel koło Krzczonowa, na dębie, Motyka. Okolice Kraśnika: Leśniczówka, na grabie, 1963 Bystrek. Polichna, na grabie (15). Zaklików, na grabie, 1955 Tatarkiewicz. Annapol, na jaworze, Bystrek. Józefów nad Wisłą, na jesionie, Bystrek. Okolice Nałęczowa, na dębie, 1969 Bystrek. Guzówka, na grabie, 1951 Rydzak. Kozłówka, na starych dębach, 1948 Motyka. Jata, na olchach, 1971 Bystrek.

Parmelia trichotera Hue. Bardzo rzadki gatunek, występujący w miejscach o powietrzu stale wilgotnym. Na korze drzew. Podawany w literaturze przez Sulmę.

Zwierzyniec, Bukowa Góra, na jodłach i bukach (15). Glinianki koło Janowa Lub., na jodle i buku w lesie jodłowo-bukowym (15). Orłów Murowany koło Krasnegostawu (15).

PIŚMIENNICTWO

1. Błoński F.: Wyniki poszukiwań florystycznych skrytopłciowych dokonanych w ciągu lata 1889 w obrębie pięciu powiatów Królestwa Polskiego. Pam. Fizjograf. 10, 1—64, (1890).
2. Bystrek J.: Materiały do flory porostów Roztocza Środkowego. Fragm. Flor. et Geobot. 13 (1), 101—106 (1967).
3. Bystrek J., Bystrek J.: Materiały do flory porostów okolic Suśca na Roztoczu Środkowym. Ann. Univ. Mariae Curie-Skłodowska, sectio C, 27, (1972).
4. Eichler B.: Spis porostów znalezionych w okolicy Międzyrzecza. Pam. Fizjograf, 6, 251—268 (1886).
5. Filipowicz K.: Spis mchów, wątrobowców i porostów z niektórych stanowisk Królestwa Polskiego, a mianowicie z Doliny Ojcowskiej i Bentkowskiej, okolic Warszawy, Łukowa, Puław i Brześcia Litewskiego, zebranych w latach 1887—1889. Pam. Fizjograf. 1, 258—267. (1881).
6. Glanc K.: Notatki lichenologiczne z Roztocza. Pozn. Tow. Przyj. Nauk, Prace Kom. Biol. 17 (7), 39—52 (1958).
7. Krawiec F.: Przyczynek do znajomości flory porostów Lubelszczyzny. Acta Soc. Bot. Pol. 13 (2), 85—92 (1936).
8. Motyka J.: Porosty (*Lichenes*). 5 (1) [w:] Flora polska. Rośliny zarodnikowe Polski i ziem ościennych, 1, Warszawa 1960.
9. Rydzak J.: Rozmieszczenie i ekologia porostów miasta Lublina. Ann. Univ. Mariae Curie-Skłodowska, sectio C 8 233—356 (1953).
10. Rydzak J.: Wpływ małych miast na florę porostów. Cz. IV. Lubelszczyzna — Kieleckie — Podlasie. Ann. Univ. Mariae Curie-Skłodowska, sectio C 10 321—398 (1957).
11. Rydzak J.: Badania nad stanem ilościowym flory porostów nadrzewnych na Roztoczu. Ann. Univ. Mariae Curie-Skłodowska, sectio C 24, 41—63 (1969).

12. Rydzak J.: Flora i ekologia porostów drzew przydrożnych. Ann. Univ. Mariae Curie-Skłodowska sectio C, 25, 149—157 (1970).
13. Rydzak J., Sałata B.: Badania nad stanem ilościowym flory porostów nadrzewnych Puszczy Solskiej. Ann. Univ. Mariae Curie-Skłodowska sectio C 25 159—165 (1970).
14. Sawicz V. P.: Spisok lizajników, sobrannyh S. Ganieszynym w Nowo-Aleksandrijskom ujezdzie Lublinskoj gubernii w 1907. Izw. Gław. bot. sada. 19 (1919).
15. Sulma T.: Beiträge zur Kenntnis der Flechtenflora des Lubliner Hügellandes. Acta Soc. Bot. Pol. 12 (1), 39—67 (1935).
16. Tobolewski Z.: Porosty okolic Zwierzyńca na Zamojszczyźnie. Fragm. Flor. et Geobot. 1 (2), 14—24 (1954).
17. Tobolewski Z.: Wykaz porostów dotychczas stwierdzonych w Polsce. Pozn. Tow. Przyj. Nauk. Prace Kom. Biol. 24 (3), 1—69 (1965).

РЕЗЮМЕ

В работе дано размещение 27 видов рода *Parmelia* Ach. с учетом некоторых разновидностей и форм, в том числе очень редких видов, которые известны с немногочисленных местонахождений, напр.: *Parmelia andreana*, *P. elegantula*, *P. farinacea*, *P. revoluta*, *P. trichotera*, *P. vittata*. Для характеристики видов использованы: гербарий кафедры систематики и географии растений Университета Марии Кюри-Скłodовской и литература.

Подробное описание местонахождений дано только для редких видов.

SUMMARY

The present paper deals with the distribution of species from the genus *Parmelia*, which have been found in the Lublin Region until now. The data of particular species are based on the herbarium belonging to the Department of Plant Taxonomy and Geography of Mariae Curie-Skłodowska University and on the literature. The paper presents the distribution of 27 species with some varieties and forms. Among that number, the following species are very rare and known only from few localities: *Parmelia andreana*, *P. elegantula*, *P. farinacea*, *P. revoluta*, *P. trichotera* and *P. vittata*.

A detailed survey of localities was not made in the case of very common species (*P. physodes*, *P. furfuracea*, *P. sulcata*, *P. fuliginosa*) occurring abundantly in the whole investigated area.